

CIRKEVNÉ PRIKÁZANIA

Cirkev je mystické telo Ježiša Krista, o čom vyjadrenia sú aj v Novom zákone. Podľa slov Ježiša Krista v nej prebýva on sám vo sviatostiach a osobitne v Eucharistii. („*A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.*“ Mt 28, 20).

V Cirkvi prebýva a vedie ju podľa Ježišových slov Duch Svätý:

Ale Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal (Jn 14, 26)

Z uvedeného vyplýva, že Duch Svätý účinkujúci v Cirkvi by nedovolil, aby Cirkev prijala niečo, čo je proti jej podstate a poslaniu danému jej zakladateľom Ježišom Kristom.

Pápež na základe svojej úlohy má v Cirkvi najvyššiu, plnú, bezprostrednú a univerzálnu riadnu moc, ktorú môže vždy slobodne vykonávať.

Počet cirkevných zákonov nie je vždy rovnaký. Mení sa podľa krajov, diecéznych zvyklostí a podľa naliehavosti určitej doby.

1. V nedeľu a prikázaný sviatok sa zúčastniť na celej svätej omši.
2. Zachovávať prikázané dni pokánia.
3. Aspoň raz v roku sa vyspovedať a vo Veľkonočnom období prijať Oltárnu sviatosť.
4. Uzatvárať manželstvo pred tvárou Cirkvi.
5. Podporovať cirkevné ustanovizne.

1. V NEDEĽU A PRIKÁZANÝ SVIATOK SA ZÚČASTNIŤ NA SVÄTEJ OMŠI.

Tomuto prikázaniu sme sa venovali bližšie pri 3. prikázaní Desatora.

2. ZACHOVÁVAŤ PRIKÁZANÉ DNI POKÁNIA.

Dni pokánia nás pripravujú na liturgické sviatky a prispievajú k tomu, že získavame nadvládu nad svojimi pudmi a slobodu srdca.

Zachovať dni pokánia možno konaním:

1. **Skutok kajúcnosti** - odopretie si niečoho nehriešneho, čo mám rád (mäsitý pokrm, sladkosti, zábava, TV, alkohol a pod.).
2. **Skutky nábožnosti** - účasť na „*nepovinnej*“ svätej omši (vo všedný deň); účasť na pobožnostiach (ruženec a krížová cesta,...); čítanie Svätého písma, opakovanie katechizmu a pod.
3. **Skutky lásky k blížnemu** - návšteva chorých a ich opatera, návšteva cintorína a modlitba za zosnulých, hmotne pomôcť chudobným...

Najviac zaužívané sú zdržiavanie sa mäsitého pokrmu a pôst.

Dni pokánia záväzné pre celú Cirkev sú tieto:

1. Popolcová streda a Veľký piatok, ktorý sa vymyká spomedzi jednotlivých piatkov cirkevného roka. Ich podstatné zachovanie zaväzuje ťažko.
2. Jednotlivé piatky v roku (pokiaľ na piatok nepripadá prikázaný sviatok - slávnosť).

Pôstna prax

Prísny pôst dovoľuje iba jedno jedlo cez deň dosýta, ale nezakazuje si ráno a večer niečo zjesť, zachovajúc miestne zvyky, čo do kvality aj kvantity.

Zdržanlivosť od mäsitých jedál zakazuje jesť mäso; nie však vajcia, mliečne produkty alebo čokoľvek z tuku zvierat. Zákon viaže tých, čo dovŕšili 14. rok veku.

Zákon pôstu viaže od **plnoletosti**, teda od zavŕšeného 18. roku veku do začatia 60. roku veku.

Oslobodení sú chorí, ktorí musia mať tieto jedlá pre zachovanie zdravotného stavu a života.

Eucharistický pôst

Je to svojím spôsobom tiež kajúci skutok ako každé odriekanie, ale jeho cieľom je vzdať úctu Eucharistii. (Prednosť pred každým iným pokrmom). Je to čisto cirkevný zákon prijatý okolo roku 400.

Podľa CIC 1917 bol predpísaný eucharistický pôst od polnoci. Od roku 1957 bol 3 hodiny. Pápež Pavol VI. v roku 1964 ustanovil aspoň 1. hodinu pred prijímaním Eucharistie a to pre celebranta aj prijímajúceho.

Eucharistický pôst znamená, že aspoň jednu hodinu pred svätým prijímaním sa máme zdržať akéhokoľvek pokrmu a nápoja (okrem vody a liekov).

Starci a chorí ako aj tí, ktorí ich opatrujú, môžu prijať Eucharistiu, hoci v predchádzajúcej hodine niečo zjedli.

3. ASPOŇ RAZ V ROKU SA VYSPOVEDAŤ A VO VELKONOČNOM OBDOBÍ PRIJAŤ OLTÁRNU SVIATOSŤ

Sviatosť zmierenia všetkým, ktorí po krste ťažko zhrešili, je potrebná k spásu a sú to povinní urobiť nielen v hodine smrti, ale občas aj počas života - aj z Božieho príkazu, nielen cirkevného.

Každoročná spoveď ako cirkevný príkaz bola nariadená prvýkrát na IV. lateránskom sneme v roku 1215.

Každý veriaci si slobodne môže zvoliť spovedníka, ktorý je cirkevne zákonne schválený.

4. UZATVÁRAŤ MANŽELSTVO PRED TVÁROU CIRKVI

Veriaci sú povinní, pokiaľ sa rozhodli žiť v manželstve, uzatvárať sviatosťné manželstvo v Božom chráme pred tvárou Boha a cirkevného spoločenstva. V bežnej reči to znamená „mať cirkevný sobáš“.

Cirkev týmto spôsobom reaguje na alarmujúcu situáciu v spoločnosti, keď sa manželstvo ako inštitúcia **často pokladá za prežitok** a začína sa presadzovať trend rastúceho počtu tzv. manželstiev na skúšku, čiže voľných partnerských zväzkov bez uzavretia manželstva a u veriacich párov ide navyše aj o uzatváranie civilných manželstiev, ktoré sú z pohľadu Cirkvi neplatné a tým taktó uzavreté spolužitie rovnako hriechne.

5. PODPOROVAŤ CIRKEVNÉ USTANOVIZNE

Veriaci sú povinní prispievať, každý podľa svojich možností, na hmotné potreby Cirkvi. Konkrétne ide predovšetkým o apoštolát, starostlivosť o Božie chrámy, o potreby farnosti, o charitatívnu činnosť, katolícku tlač a iné katolícke média, pomoc pri udržiavaní čistoty chrámu a podobne.

ÚVOD DO SVIATOSTÍ

Slovo „sviatosť“, znamená „svätú vec“, „tajomstvo“.

Je spoločný názov pre sedem sviatostí, ktoré ustanovil Ježiš Kristus. Sú to:

1. Krst
2. Birmovanie
3. Eucharistia (Sviatosť Oltárna)
4. Sviatosť zmierenia (pokánie)
5. Pomazanie chorých (nemocných)
6. Posvätenie kňazstva
7. Manželstvo

Definícia sviatostí:

Sviatosti sú viditeľné znaky, ktoré ustanovil Ježiš Kristus, aby do ľudských duší privádzali neviditeľnú milosť Božiu.

PODĽA DISPOZÍCIE PRIJÍMATEĽA SVIATOSTI ROZDEĽUJEME NA:

SVIATOSTI ŽIVÝCH

- Birmovanie
- Eucharistia
- Pomazanie chorých
- Posvätná vysviacka
- Manželstvo

Sviatosti živých *sa prijímajú hodne* v stave milosti posväcujúcej, a v duši človeka rozhojňujú Božiu milosť.

SVIATOSTI MŔTVÝCH

- Krst
- Sviatosť zmierenia

Sviatosti mŕtvych prijíma ten, kto je duchovne mŕtvý – teda kto sa nachádza *v stave ťažkého hriechu*.

Sviatosti môže prijať len človek v stave pozemského putovania, čiže len človek živý (žijúci) !!!

PODĽA ÚČINKU SVIATOSTI ROZDEĽUJEME TAKTO:

1. Iniciačné

Začínajú v človeku život milosti a zvelaďujú ho.

- Krst
- Birmovanie
- Eucharistia

2. Uzdravujúce

Uzdravujú v človeku to, čo je choré na duši i na tele.

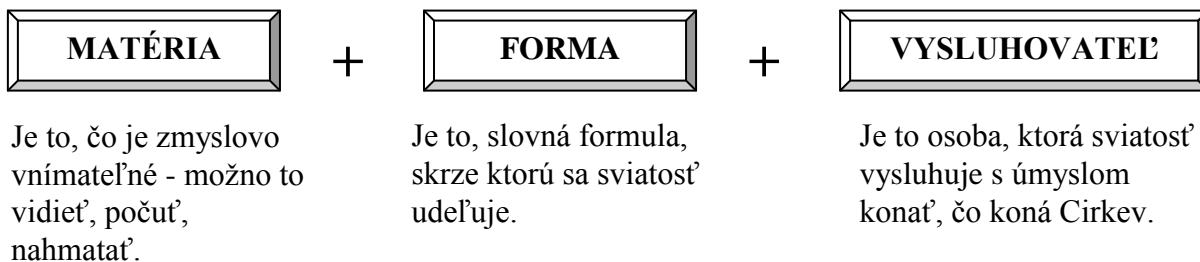
- Sviatosť zmierenia
- Pomazanie chorých

3. Spoločenské

Sú určené pre službu spoločenstva.

- Posvätná vysviacka
- Manželstvo

VŠETKY SVIATOSTI V SEBE OBSAHUJÚ TRI PRVKY:

- Pri sviatosťoch pre ich platnosť nezáleží na osobnej dispozícii vysluhovateľa, pretože prvotným vysluhovateľom všetkých sviatosťí je sám Ježiš Kristus. On krstí, odpúšťa, učí, vedie, aj keď vysluhovateľ (napr. kňaz) je nehodný.

Prvotným a hlavným vysluhovateľom všetkých sviatosťí je Ježiš Kristus.

- Aby niekto platne prijal sviatosť, stačí mu úmysel prijať túto sviatosť. Kto však bez úmyslu, čiže úplne pasívne, alebo fingovane prijíma sviatosť, dopúšťa sa svätokrádeže.